

Samling af Afgørelser

Sag C-753/22

**QY
mod**

Bundesrepublik Deutschland

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bundesverwaltungsgericht)

Domstolens dom (Store Afdeling) af 18. juni 2024

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse – direktiv 2013/32/EU – artikel 33, stk. 2, litra a) – umuligt for myndighederne i en medlemsstat at afvise en asylansøgning som følge af forudgående tildeling af flygtningestatus i en anden medlemsstat – artikel 4 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – risiko for at blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling i denne anden medlemsstat – disse myndigheders behandling af asylansøgningen til trods for tildeling af flygtningestatus i den nævnte anden medlemsstat – direktiv 2011/95/EU – artikel 4 – individuel undersøgelse«

Grænsekontrol, asyl og indvandring – asylpolitik – flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus – direktiv 2011/95 – procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse – direktiv 2013/32 – procedure for behandling af en ansøgning om international beskyttelse – meddelelse af international beskyttelse i en medlemsstat – ansøgning for beskyttelse i en anden medlemsstat – risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling – denne medlemsstats manglende mulighed for at afvise denne ansøgning – ingen forpligtelse til automatisk at anerkende en afgørelse om tildeling af international beskyttelse – ny individuel, fuldstændig og ajourført behandling af den nævnte ansøgning – rækkevidde

[Art. 4, stk. 3, TEU og art. 78, stk. 1 og 2, TEUF; den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 4; Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 604/2013, art. 3, stk. 1; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95, art. 3, art. 4, stk. 1 og 3, art. 13 og art. 36, og direktiv 2013/32, art. 5, art. 10, stk. 2 og 3, art. 33, stk. 1, art. 33, stk. 2, litra a), og art. 49]

(jf. præmis 57-59, 68 og 71-80 samt domskonkl.)

Resumé

Efter en anmodning om præjudiciel afgørelse fra Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager, Tyskland) tog Domstolen (Store Afdeling) stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en medlemsstats myndigheder skal foretage en ny behandling af en asylansøgning, selv om ansøgeren er blevet tildelt flygtningestatus i en anden medlemsstat, når de ikke kan gøre brug

af den i direktiv 2013/32¹ fastsatte mulighed for at afvise denne ansøgning.

QY, der er syrisk statsborger, og som opnåede flygtningestatus i Grækenland i 2018, indgav en ansøgning om international beskyttelse i Tyskland. En tysk forvaltningsdomstol fandt efterfølgende, at QY i Grækenland var udsat for en alvorlig risiko for at blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i artikel 4 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), således at hun ikke kunne vende tilbage hertil.

I oktober 2019 gav en kompetent tysk myndighed afslag på QY's ansøgning om tildeling af flygtningestatus, men tildelte hende subsidiær beskyttelse. QY anlagde sag til prøvelse af denne afgørelse, men fik ikke medhold ved den tyske forvaltningsdomstol med den begrundelse, at QY ikke risikerede forfølgelse i Syrien. QY iværksatte herefter appel ved den forelæggende ret, idet hun gjorde gældende, at den kompetente tyske myndighed var bundet af de græske myndigheders anerkendelse af hendes flygtningestatus.

Den forelæggende ret præciserede, at QY's ansøgning om international beskyttelse i det foreliggende tilfælde ikke kunne afvises på grund af den forudgående anerkendelse af denne status i Grækenland, eftersom QY var udsat for en alvorlig risiko for at blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i chartrets artikel 4 i denne medlemsstat. På denne baggrund ønskede den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om den kompetente tyske myndighed i henhold til EU-retten kunne vurdere, om denne ansøgning om international beskyttelse var begrundet, uden at være bundet af den omstændighed, at Grækenland allerede havde indrømmet QY en sådan beskyttelse.

Domstolens bemærkninger

Navnlig mindede Domstolen om, at artikel 78, stk. 2, litra a), TEUF fastsætter, at Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union vedtager foranstaltninger vedrørende et fælles europæisk asylsystem, der omfatter »en ensartet asylstatus for tredjelandstatsborgere, der gælder i hele Unionen«. Selv om denne bestemmelse således udgør et retsgrundlag for EU-retsakter, der indeholder en sådan ensartet status, forholder det sig ikke desto mindre således, at EU-lovgivers medvirken er nødvendig for konkret at gennemføre alle de rettigheder, der er knyttet til denne status, som – idet den er tildelt af en medlemsstat og anerkendt af alle de øvrige – ville være gyldig i hele Unionen.

EU-lovgiver har imidlertid endnu ikke fuldstændigt konkretiseret det formål, der forfølges med artikel 78, stk. 2, litra a), TEUF, nemlig den nævnte ensartede asylstatus. Navnlig har denne på nuværende tidspunkt hverken fastsat et princip om, at medlemsstaterne er forpligtet til automatisk at anerkende afgørelser om tildeling af flygtningestatus, der er truffet af en anden medlemsstat, eller præciseret de nærmere regler for gennemførelsen af et sådant princip. Selv om medlemsstaterne således på EU-rettens nuværende udviklingstrin frit kan betinge anerkendelsen af samtlige de rettigheder, der er knyttet til flygtningestatus på deres område, af, at deres kompetente myndigheder vedtager en ny afgørelse om tildeling af denne status, står det dem frit

¹ – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26.6.2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (EUT 2013, L 180, s. 60). Dette direktivs artikel 33, stk. 2, litra a), bestemmer, at en medlemsstat bl.a. kan afvise en ansøgning om international beskyttelse, hvis en anden medlemsstat har indrømmet international beskyttelse.

for at indføre en automatisk anerkendelse af sådanne afgørelser, som en anden medlemsstat har truffet i henhold til en gunstigere bestemmelse². Det er imidlertid ubestridt, at Tyskland ikke har benyttet sig af denne mulighed.

Under disse omstændigheder fastslog Domstolen for det andet, at rækkevidden af en medlemsstats kompetente myndigheds behandling af en ansøgning om international beskyttelse fra en ansøger, som en anden medlemsstat allerede har tildelt flygtningestatus, skal fastlægges.

Domstolen fastslog i denne sammenhæng, at når en medlemsstats kompetente myndighed ikke i henhold til artikel 33, stk. 2, litra a), i direktiv 2013/32 kan afvise en ansøgning om international beskyttelse fra en ansøger, som af en anden medlemsstat allerede er indrømmet en sådan beskyttelse, på grund af en alvorlig risiko for, at denne ansøger i denne anden medlemsstat vil blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i chartrets artikel 4, skal denne myndighed foretage en ny individuel, fuldstændig og ajourført behandling af ansøgningen i forbindelse med en ny procedure for international beskyttelse, der gennemføres i overensstemmelse med direktiv 2011/95 og 2013/32. Hvis ansøgeren opfylder betingelserne for at blive anerkendt som flygtning i henhold til kapitel II og III i direktiv 2011/95, skal den nævnte myndighed tildele vedkommende flygtningestatus uden at råde over en skønsbeføjelse.

Selv om den samme myndighed i denne henseende ikke er forpligtet til at anerkende denne ansøger som flygtning alene med den begrundelse, at denne status tidligere er blevet tildelt sidstnævnte ved en afgørelse truffet af en anden medlemsstat, skal den ikke desto mindre fuldt ud tage hensyn til denne afgørelse og til de elementer, der ligger til grund for den. Det fælles europæiske asylsystem, hvilket omfatter de fælles kriterier til identifikation af personer, som reelt har behov for international beskyttelse, er nemlig baseret på princippet om gensidig tillid³, i overensstemmelse med hvilket der gælder en formodning for, at behandlingen af ansøgere om international beskyttelse i hver enkelt medlemsstat er i overensstemmelse med kravene i EU-retten, herunder i chartret, konventionen om flygtninges retsstilling⁴ samt den europæiske menneskerettighedskonvention⁵.

Henset til princippet om loyalt samarbejde⁶ og for så vidt muligt at sikre, at der er sammenhæng mellem de afgørelser, som de kompetente myndigheder i to medlemsstater træffer om en og samme tredjelandstatsborgers eller statsløs persons behov for international beskyttelse, skal det fastslås, at den kompetente myndighed i den medlemsstat, der skal træffe afgørelse om den nye ansøgning, så hurtigt som muligt bør indlede en udveksling af oplysninger med den kompetente myndighed i den medlemsstat, der tidligere har tildelt samme ansøger flygtningestatus. Det tilkommer i denne forbindelse den første af disse myndigheder at underrette den anden om den nye ansøgning, at fremsende sin udtalelse om denne nye ansøgning til denne myndighed og at anmode den om inden for en rimelig frist at fremsende de oplysninger, som den er i besiddelse af, og som har ført til tildelingen af denne status. Denne udveksling af oplysninger har til formål

² – Jf. artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13.12.2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (EUT 2011, L 337, s. 9) og artikel 5 i direktiv 2013/32.

³ – Jf. 12. betragtning til direktiv 2011/95.

⁴ – Konventionen om flygtninges retsstilling, som blev undertegnet i Genève den 28.7.1951.

⁵ – Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4.11.1950.

⁶ – I henhold til princippet om loyalt samarbejde, der fremgår af artikel 4, stk. 3, første afsnit, TEU, respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af traktaterne. Dette princip kommer konkret til udtryk i artikel 36 i direktiv 2011/95 og i artikel 49 i direktiv 2013/32.

at sætte den myndighed i den medlemsstat, der har modtaget den nye ansøgning, i stand til fuldt ud at foretage den kontrol, som påhviler den inden for rammerne af proceduren for international beskyttelse.